

แบบบันทึกการถอดบทเรียน
โครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ
และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย
อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก

ส่วนที่ ๑ บริบทพื้นที่ที่ดำเนินโครงการ

ประวัติและความเป็นมา

อำเภอวังเจ้า ได้รับการยกฐานะจากกิ่งอำเภอวังเจ้า เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ เดิมได้แยกเขตการปกครองออกมาจากอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๙ ตั้งอยู่ที่บริเวณ หมู่ที่ ๒ ตำบลเชียงทอง อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติประดาง – วังเจ้า จำนวนเนื้อที่ ๑๐๓ ไร่ โดยได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์พื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามประกาศกรมป่าไม้ ฉบับที่ ๕๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒

๑. พื้นที่ (หมู่บ้าน/ตำบล/เทศบาล/อำเภอ)

อำเภอวังเจ้า มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๔๓,๐๖๒ ไร่ โดยเป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าประดาง - วังเจ้า อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า อุทยานแห่งชาติลานสาง ประมาณ ๑๗๕,๐๐๐ ไร่ คิดเป็น ๘๒.๗๘% คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๑๗๕,๐๐๐ ไร่ของพื้นที่ทั้งหมด แบ่งเขตการปกครองตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๕๕๗ ออกเป็น ๓ ตำบล ๒๘ หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔ แห่ง ดังนี้

เทศบาล มีจำนวน ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลวังเจ้า อยู่ในเขตตำบลเชียงทอง มีหมู่บ้านอยู่ในเขตเทศบาล ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ บ้านวังเจ้าทั้งหมด และหมู่ที่ ๕ บ้านเด่นคาบางส่วน

องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงทอง องค์การบริหารส่วนตำบลนาโบสถ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลประดาง

มีบุคคลบนพื้นที่สูงอยู่ในพื้นที่ จำนวน ๒ เผ่า คือ เผ่าม้ง และเผ่าลีซอใน ๒ ตำบล ดังนี้

ตำบลเชียงทอง

- บ้านผาผึ้ง หมู่ที่ ๖ เป็นชาวเขาเผ่าม้ง
- บ้านใหม่ชัยมงคล หมู่ที่ ๑๐ เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ
- บ้านศรีศิริรักษ์ หมู่ที่ ๑๑ เป็นชาวเขาเผ่าม้ง

ตำบลนาโบสถ์

- บ้านนาโบสถ์ หมู่ที่ ๔ เป็นชาวเขาเผ่าม้ง (บางส่วนของหมู่บ้าน)
- บ้านวังตำลึง หมู่ที่ ๕ เป็นชาวเขาเผ่าม้ง
- บ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๘ เป็นชาวเขาเผ่าม้ง

๒. จำนวนครัวเรือน/ประชากร

อำเภอวังเจ้ามีจำนวนประชากร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕) ดังนี้

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
			ชาย	หญิง	รวม	
๑	เชียงทอง	๑๔	๙,๖๔๘	๙,๖๗๑	๑๙,๓๑๙	๖,๔๗๒
๒	นาโบสถ์	๙	๕,๗๐๕	๕,๕๘๔	๑๑,๒๘๙	๓,๒๕๗
๓	ประดาง	๕	๑,๘๘๗	๑,๙๑๑	๓,๗๙๘	๑,๔๗๓
รวม		๒๘	๑๗,๒๔๐	๑๗,๑๖๖	๓๔,๔๐๖	๑๑,๒๐๒

คำขวัญอำเภอวังเจ้า

“ประตูเมืองตาก หลายหลากวัฒนธรรม นำเศรษฐกิจข้าวโพด ลำไย
น้ำตกสวยไล่ไปงเป่าคลองวังเจ้าอุทยาน สวยตระการผ้าทอ”

๓. ภูมิประเทศ

ลักษณะที่ตั้ง

ทิศเหนือ

ติดต่อกับตำบลหนองบัวใต้ และตำบลแม่ท้อ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

ทิศตะวันออก

ติดต่อกับตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

ทิศใต้

ติดต่อกับตำบลโกสัมพินคร อำเภอโกสัมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตก

ติดต่อกับตำบลแม่ท้อ อำเภอเมืองตาก และตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ภาพพื้นที่ทำกิน

อำเภอวังเจ้า มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขา โดยเฉพาะพื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ทำกินของราษฎรส่วนมากเป็นพื้นที่ราบสูง มีสภาพขาดแคลนน้ำที่จะใช้ในการเกษตรเกือบทั้งหมด จะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตรทุกปี ยกเว้นหมู่บ้านที่อยู่ริมแม่น้ำปิง จำนวน ๗ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๒, ๓, ๔, ๕ ตำบลประดาง และหมู่ที่ ๑, ๒, ๑๔ ตำบลเชียงทอง สภาพดินทั่วไปเป็นดินลูกรังและดินปนทราย เก็บและอุ้มน้ำไม่ได้รับการเพาะปลูกจึงได้ผลน้อยและต้องลงทุนมาก

ภูเขา

อำเภอวังเจ้า มีสภาพพื้นที่สัณฐานภูเขาอยู่ในแนวเทือกเขาถนนธงชัย ซึ่งได้ทอดแนวสันเขามาจากจังหวัดเชียงใหม่ มียอดเขาสูงสุดคือยอดเขาชมพู อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑,๐๒๗ เมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ (เขตปกครองหมู่ที่ ๘ บ้านวังน้ำเย็น ตำบลนาโบสถ์)

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำปิง ไหลผ่านพื้นที่อำเภอวังเจ้า โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๒,๕,๔,๓ ตำบลประดาง หมู่ที่ ๒,๑๔,๑ ตำบลเชียงทอง ตามลำดับ ระดับน้ำตื้นเขิน ไม่เหมาะแก่การใช้สัญจรทางน้ำ เว้นแต่ช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำจะมาก แม่น้ำสายนี้เป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับให้ประชาชนได้ใช้อุปโภค บริโภค และใช้ในการเกษตรได้ตลอดทั้งปี โดยอาศัยเขื่อนภูมิพลควบคุมระดับน้ำด้วยการปล่อยน้ำให้เป็นระยะ ๆ ตามสมควรและความจำเป็น

คลองวังเจ้า ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาแม่ยี่มา ในทิวเขาถนนธงชัย อยู่ในเขตตำบลเชียงทอง อำเภอวังเจ้า แล้วไหลลงสู่แม่น้ำปิงที่บ้านวังเจ้า หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงทอง ยาวประมาณ ๑๑ กิโลเมตร เป็นคลองธรรมชาติที่แบ่งเขตจังหวัดตากกับจังหวัดกำแพงเพชร ราษฎรใช้ในการอุปโภค บริโภค และด้านการเกษตรกรรม

นอกจากนี้ อำเภอวังเจ้ายังมีคลองและลำห้วยเล็ก ลำห้วยน้อยอีกหลายสาย อาทิ คลองแม่ยี่มา คลองห้วยทราย คลองประดาง คลองสบยม คลองม่วง เป็นต้น

ภูมิอากาศ

ลักษณะทางภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม มีอากาศร้อนจัด แห้งแล้ง ลมแรง อบอุ่น

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน – กันยายน มีปริมาณน้ำฝนน้อย เพราะแนวเขาถนนธงชัยปิดกั้นมรสุม ซึ่งพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ส่วนใหญ่ฝนจะตกชุกในตอนปลายฤดูฝน ซึ่งมีมรสุมจากทะเลจีนพัดผ่าน

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม – มกราคม อากาศจะหนาวและแห้งแล้ง ส่วนใหญ่จะหนาวเป็นระยะๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความกดอากาศที่พัดผ่านจากประเทศจีน อำเภอวังเจ้ามีลมแรงพัดผ่านตลอดเวลา ทั้งนี้คงเนื่องมาจากบริเวณที่ตั้งของอำเภอวังเจ้า มีอากาศแล้งจนร้อนจัด ทำให้อากาศบริเวณพื้นที่เขาและลอยตัวเกิดช่องว่างของพื้นที่ทางทิศตะวันตกซึ่งมีภูเขาถนนธงชัยปิดกั้นอยู่ ยังดีที่สภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ อากาศจึงเย็นกว่า จึงพัดไหลมาแทนที่อากาศร้อนที่ลอยตัวขึ้นไปอย่างรวดเร็วทำให้ลมแรง

การคมนาคม

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัด รวมทั้งการคมนาคมภายในตำบลและหมู่บ้านมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ถนนพหลโยธิน (สายใหม่) เมื่อเดินทางมาจากจังหวัดตาก ถนนสายนี้จะผ่านบ้านคลองเชียงทอง บ้านท่าตะคร้อ บ้านโตนงเตง บ้านประดาง ตำบลประดาง บ้านสบบยม และบ้านวังเจ้า ตำบลเชียงทอง

๒. ถนนพหลโยธิน (สายเก่า) เมื่อเดินทางมาจากจังหวัดตาก ถนนสายนี้จะผ่านตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก บ้านวังเจ้า ตำบลเชียงทอง อำเภอวังเจ้า

๓. ถนนสายวังเจ้า – นาโบสถ์ เริ่มต้นจากบ้านวังเจ้า บ้านเด่นคา บ้านเด่นวัว บ้านหนองปลาไหล ตำบลเชียงทอง บ้านท่าทองแดง บ้านนาโบสถ์ บ้านเพชรชมพู บ้านใหม่พรสวรรค์ ตำบลนาโบสถ์ รวมระยะทางประมาณ ๒๘ กิโลเมตร

๔. ถนนสายเด่นคา – บ้านใหม่เสรีธรรม เริ่มต้นจากบ้านเด่นคา หมู่ที่ ๕ ตำบลเชียงทอง ผ่านบ้านดงซ่อม บ้านใหม่เสรีธรรม ตำบลเชียงทอง รวมระยะทางประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

๕. ถนนสายบ้านนาโบสถ์ – ผาผึ้ง เริ่มต้นจากบ้านประดาง ตำบลประดาง ผ่านไปยังบ้านผาผึ้ง สภาพถนนเป็นดินลูกรัง รวมระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร และจากบ้านนาโบสถ์ไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตร จะมีทางแยกเข้าไปยังบ้านศรีคีรีรักษ์ รวมระยะทางประมาณ ๙ กิโลเมตร

๖. ถนนสายประดาง – นาโบสถ์ เริ่มต้นจากบ้านประดาง ตำบลประดาง ผ่านบ้านตะเคียนดวน บ้านลาดยาว บ้านวังตำลึง บ้านนาโบสถ์ ตำบลนาโบสถ์

๗. ถนนสายเลียบบึงแม่น้ำปิง เริ่มต้นจากสะพานกิตติขจร ผ่านบ้านคลองเชียงทอง บ้านท่าตะคร้อ บ้านโตนงเตง บ้านประดาง ตำบลประดาง บ้านสบบยม บ้านสบบยมใต้ บ้านวังเจ้า ตำบลเชียงทอง รวมระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๔. สภาพทางเศรษฐกิจ

การเกษตรกรรม

อำเภอวังเจ้ามีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น ๖๐,๔๘๘ ไร่ ครอบคลุมเกษตรกร ๔,๓๗๐ ครอบครั้ว สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ลำดับที่	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	จำนวนครั้วเรือนที่ปลูก
๑	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๒,๘๕๘	๙๐๐	๑,๗๔๔
๒	มันสำปะหลัง	๒๙,๐๐๐	๓,๕๐๐	๑,๘๙๘
๓	ข้าว	๑๔,๐๗๖	๔๐๐	๑,๙๖๙
๔	ลำไย	๑๑,๙๒๗	๑๐๐๐	๑,๓๔๒
๕	อ้อย	๖,๖๓๖	๑๒,๐๐๐	๔๓๒
๖	มะนาว	๗๐๐	๔๐๐	๑๗๐
๗	ยางพารา	๖๑๓	๑๖๐	๖๐
๘	มะละกอ	๕๘๖	๒,๕๐๐	๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวังเจ้า

การปศุสัตว์

ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำนวน ๑,๓๘๘ ราย

สัตว์ที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)
โค (เนื้อ)	๓,๖๓๕
กระบือ	๓๕
สุกร	๓,๖๑๐
ไก่	๓๘,๕๒๐
เป็ด	๓,๖๔๐
แพะ	๑๕๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวังเจ้า

การอุตสาหกรรมและการพาณิชย์

- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและแก๊ส จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ บริษัทเอสโซ่วังเจ้า จำกัด, บริษัท ต้นน่าน ทรานเทค จำกัด, บริษัท ปตท. จำกัด และ หจก.สิริรุ่งเรืองแก๊สแอนด์ออยล์สาขา ๑, ๒
- ธนาคาร จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- โรงงานผลิตแร่/คัดแยกแร่ ๑ แห่ง ได้แก่ บริษัทอรรธนีอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
- บริษัทเอกชนดำเนินกิจการการขนส่งทางบก ๑ แห่ง ได้แก่ บริษัทเกียรติธนาขนส่ง จำกัด

สินค้า OTOP

ประเภทอาหาร

๑. ปลาสาม, ปลาแห้ง, ไข่เค็ม	หมู่ที่ ๑ ตำบลนาโบสถ์
๒. กุนเชียง	หมู่ที่ ๓ ตำบลประดาง
๓. มะนาวนอกฤดู	หมู่ที่ ๔ ตำบลเชียงทอง

ประเภทของใช้

๑. ไม้กวาดดอกหญ้า	หมู่ที่ ๑ ตำบลนาโบสถ์
๒. ผ้าปักชาวเขา	หมู่ที่ ๕ ตำบลนาโบสถ์
๓. ผ้าทอสีธรรมชาติ	หมู่ที่ ๔ ตำบลเชียงทอง
๔. ผ้าสะไบพิกุลแก้ว	หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงทอง
๕. ผ้าถุงยกดอกลายดาวลูกไก่	หมู่ที่ ๙ ตำบลเชียงทอง
๖. ทอพรหมเข็ดเท้า	หมู่ที่ ๑ ตำบลนาโบสถ์
๗. ถังออมสิน	หมู่ที่ ๗ ตำบลนาโบสถ์
๘. ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว	หมู่ที่ ๗ ตำบลนาโบสถ์

ประเภทสมุนไพร

๑. พิมเสนน้ำ, การบูรหอม	หมู่ที่ ๑ ตำบลประดาง
๒. แชมพูสมุนไพร	หมู่ที่ ๗ ตำบลนาโบสถ์

กลุ่มอาชีพ

๑. กลุ่มหน่อไม้ดอง	หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงทอง
๒. กลุ่มปลุกมะนาว	หมู่ที่ ๘ ตำบลนาโบสถ์
๓. กลุ่มปลุกลำไย	ตำบลประดาง

๕. สภาพทางสังคม

ด้านการศึกษา

โรงเรียนในพื้นที่อำเภอวังเจ้า แบ่งออกเป็น

- ระดับอาชีวศึกษา ๑ แห่ง
- โรงเรียน สพฐ. ๑๖ แห่ง
- โรงเรียนเอกชน ๒ แห่ง

โดยมีรายชื่อดังนี้

๑. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก
๒. โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม
๓. โรงเรียนบ้านประดาง
๔. โรงเรียนบ้านตะเคียนด้วน
๕. โรงเรียนบ้านนาโบสถ์
๖. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายพระเจ้าตากฯ ๒
๗. โรงเรียนบ้านศรีศิริรักษ์
๘. โรงเรียนเด่นวีรราชูร์รังสรรค์
๙. โรงเรียนบ้านใหม่เสรีธรรม
๑๐. โรงเรียนอนุบาลวังเจ้า
๑๑. โรงเรียนบ้านวังตำลึง
๑๒. โรงเรียนบ้านวังน้ำเย็น
๑๓. โรงเรียนผาผึ้งพิทยาคม
๑๔. โรงเรียนบ้านดงซ่อมพิทยาคม
๑๕. โรงเรียนบ้านหนองปลาไหล
๑๖. โรงเรียนบ้านท่าตะคร้อ
๑๗. โรงเรียนวังเจ้าพิทยาคม
๑๘. โรงเรียนอนุบาลเพชรระ
๑๙. โรงเรียนอนุบาลร่มฉัตร

ด้านศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ๙๕% และศาสนาอื่น ๆ ๕% มีสถาบันหรือองค์การทางศาสนาทั้งหมด ๒๕ แห่ง คือ

- วัด จำนวน ๑๗ แห่ง
- ที่พักสงฆ์ จำนวน ๘ แห่ง

ได้แก่

๑. วัดนาโบสถ์
๒. วัดลาดยาวใหม่
๓. วัดเชียงทอง
๔. วัดสบบม
๕. วัดโตงแดง
๖. วัดท่าตะคร้อ
๗. วัดประดาง
๘. วัดดงซ่อม
๙. วัดแก้ววิเศษ
๑๐. วัดเด่นวัว (ป่าเรไลย์)
๑๑. วัดชุมชนกลาง
๑๒. วัดเพชรम्मฤ
๑๓. วัดใหม่พรสวรรค์
๑๔. วัดทุ่งกง
๑๕. วัดศรีตะเคียนด้วนมงคล
๑๖. วัดสบบมใต้
๑๗. วัดอรัญญิกวาราราม
๑๘. ที่พักรสงฆ์ท่าทองแดง
๑๙. ที่พักรสงฆ์บ้านใหม่เสรีธรรม
๒๐. ที่พักรสงฆ์มอป่าซาง
๒๑. ที่พักรสงฆ์ดอยสวรรค์สามัคคี
๒๒. ที่พักรสงฆ์เด่นเจริญ
๒๓. ที่พักรสงฆ์หนองปลาไหล
๒๔. ที่พักรสงฆ์เด่นวัวน้ำทิพย์
๒๕. ที่พักรสงฆ์เทพมงคลคีรีเขต

ด้านวัฒนธรรม

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ จะมีการประกอบพิธีกรรมตามประเพณีโบราณ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ บุพการี ผู้มีพระคุณ การทำบุญตักบาตรอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ล่วงลับไปแล้ว มีการละเล่นพื้นเมืองสาธิตน้ำส่ายกันอย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ยังมีประเพณีถวายเทียนพรรษา ฟังเทศน์มหาชาติ และงานฉลองวันปีใหม่

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลโครงการ

๑. **ชื่อโครงการ** จัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้าในระบบ TPMAP และผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนในระบบ Thai QM อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๒. **พื้นที่ดำเนินการ** ทุกหมู่บ้าน จำนวน ๒๘ หมู่บ้าน

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ครัวเรือนยากจนในระบบ TPMAP และครัวเรือนที่ได้รับความเดือดร้อนในระบบ Thai QM อำเภอวังเจ้า ได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสำเร็จตามเป้าหมายในระดับที่อยู่รอด พอเพียง

๔. **กลุ่มเป้าหมาย** ประกอบด้วย ครัวเรือนยากจนในระบบ TPMAP และครัวเรือนที่ได้รับความเดือดร้อนในระบบ Thai QM

๔.๑ ด้านที่อยู่อาศัย	จำนวน	๓๒๑	ครัวเรือน	๔๔๔	คน
๔.๒ ด้านน้ำดื่ม น้ำใช้	จำนวน	๓๕๐	ครัวเรือน	๘๒๖	คน
๔.๓ ด้านการศึกษา	จำนวน	๓๘๓	ครัวเรือน	๘๘๐	คน
๔.๔ ด้านรายได้และอาชีพ	จำนวน	๕๓๖	ครัวเรือน	๙๐๑	คน
๔.๕ ด้านความปลอดภัย	จำนวน	๑๒๕	ครัวเรือน	๓๓๒	คน
๔.๖ ด้านกลุ่มเปราะบาง	จำนวน	๑๕๒	ครัวเรือน	๗๓๐	คน
๔.๗ ด้านปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง	จำนวน	๓๕๓	ครัวเรือน	๑,๖๙๓	คน

๕. **กิจกรรม** อำเภอวังเจ้า ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๕.๑ ส่วนที่ ๑ ต้นทาง ประกอบด้วยกิจกรรม

๕.๑.๑ กิจกรรมผู้นำท้องที่ปฏิญาณตนรักษาแผ่นดินบ้านเกิด มีการทำเกษตรอินทรีย์และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยจัดพิธีกล่าวคำปฏิญาณตน เพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะรักษาแผ่นดินบ้านเกิด ด้วยการทำเกษตรอินทรีย์ และยึดมั่นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มีความสมัครสมาน สามัคคี ร่วมมือร่วมใจ ประกอบกิจกรรมสาธารณะ เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันใน ๔ สถาบันหลักของชาติ คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน ทั้งนี้ เพื่อเป็นพลังสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยทีมปฏิบัติการตำบล และทีมพี่เลี้ยง ซึ่งประกอบด้วย ปลัดอำเภอ พัฒนาการอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนจิตอาสา โดยยึดหลัก ๔ ท คือ ทศนคติ ทักษะ ทรัพยากร ทางออก อย่างใกล้ชิด โดยการบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย ที่ได้มุ่งมั่นทำงาน ด้วยจิตใจอุทิศด้วยความเพียรพยายาม หลอมรวมเป็น "น้ำหนึ่งใจเดียวกัน" เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ว่าการอำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก โดยมีผู้นำท้องที่ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน ตามเป้าหมาย

๕.๑.๒ กิจกรรมอบรมขยายผลผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง

โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรขยายผลนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง อำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย

อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒๘๐ คน เพื่อส่งต่อความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคณะกรรมการหมู่บ้านได้ดำเนินการส่งต่อกระบวนการรับรู้ให้กับประชาชน ทั้ง ๒๘ หมู่บ้าน ประมาณ ๒,๐๐๐ คน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้ นำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมาย คือความอยู่รอดและมุ่งสู่การการสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๕.๑.๓ กิจกรรมลงนามบันทึกความเข้าใจ(MOU) กับ ๗ ภาคีเครือข่าย

โดยจัดพิธีลงนามประกาศเจตนารมณ์ และบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการ "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" แบบบูรณาการนำการเปลี่ยนแปลง เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้า (TPMAP/Thai QM) อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก โดยการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างแม่นยำและเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เริ่มจากสามารถ "อยู่รอด" (Survival) ได้อย่างเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตไปสู่ความ "พอเพียง" (Sufficiency) และนำไปสู่ความยั่งยืน (Sustainability) ในที่สุด Change For Good โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อขับเคลื่อนนโยบายขจัดปัญหาความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัย "เป็นวาระแห่งอำเภอวังเจ้า" เพื่อให้ประชาชนทุกคนก้าวเรือนพ้นเกณฑ์ความยากจน เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS : SDGs) ซึ่งทุกภาคส่วน พร้อมด้วย ๗ ภาคีเครือข่าย จะทุ่มเทกำลังกาย กำลังสติปัญญา และทรัพยากร ในการร่วมกันขจัดปัญหาความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างเต็มที่ เพื่อให้ประชาชนอำเภอวังเจ้า อยู่ร่วมกันอย่างผาสุก โดยการน้อมนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนฯ เพื่อให้ประชาชนอยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมวังเจ้า ๑ (ชั้น ๒) ที่ว่าการอำเภอวังเจ้า โดยมี ๗ ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย ภาคราชการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และภาคสื่อสารมวลชน รวมทั้งสิ้น ๒๔ หน่วยงาน ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ครบถ้วนคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามเป้าหมาย

๕.๒ ส่วนที่ ๒ กลางทาง ประกอบด้วยกิจกรรม

๕.๒.๑ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ขจัดความยากจน "ซ่อม-สร้างบ้านเกิดให้องค์กรชุมชนและเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง" (ด้านที่อยู่อาศัย)

โดยมีการบูรณาการร่วมกับคณะสงฆ์อำเภอวังเจ้า และ ๗ ภาคีเครือข่าย ทั้งในและนอกพื้นที่ สนับสนุนวัสดุ จัดทอดผ้าป่าวัสดุ ซ่อม-สร้างบ้าน รวมถึงการบูรณาการร่วมกับสถาบันพัฒนาชุมชน (องค์กรมหาชน) หอการค้าจังหวัดตาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และเหล่ากาชาดจังหวัดตาก ในการสร้าง – ซ่อมแซมบ้าน เพื่อขจัดความยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตคนวังเจ้า จำนวน ๗๐ หลัง โดยแยกเป็นก่อสร้างบ้านใหม่ จำนวน ๑๐ หลัง และซ่อมแซมบ้านจำนวน ๖๐ หลัง ซึ่งอยู่ในระบบTPMAP ๙ หลัง ในระบบThai QM จำนวน ๔๕ หลัง และโครงการวังเจ้าไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (พบปัญหาแก้ทันที) จำนวน ๑๖ หลัง

๕.๒.๒ กิจกรรมช่วยเหลือสงเคราะห์ และเยียวยาครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ในระบบ TMAP และระบบ Thai QM

โดยผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงระดับอำเภอ และระดับตำบล ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล คณะสงฆ์อำเภอวังเจ้า ๗ ภาคีเครือข่าย และประชาชนในหมู่บ้านที่ผ่านการอบรมหลักสูตรขยายผลนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง นำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านนำไปปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น การลดต้นทุนการผลิตด้วย

การทำปุ๋ยหมักใช้เอง การจัดทำปุ๋ยชีวเร็วเรือ่นเพื่อให้ทราบรายจ่ายที่ไม่จำเป็น การอบรมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ และการปลูกผักสวนครัว เพื่อลดรายจ่ายครัวเรือ่น และอบรมบริหารจัดการหนี้สินครัวเรือ่น เป็นต้น ซึ่งจากการบูรณาการ ทั้ง ๗ ภาคคิเรือ่ยข่ายทั้งในและนอกพื้นที่ และจากการสร้างคนมีใจ จึงสามารถแก้ปัญหาและช่วยเหลือครัวเรือ่นที่ ประสบปัญหาทั้งในระบบ TPMAP และระบบ Thai QM ได้จำนวน ๖,๓๐๖ ปัญหา ตามเป้าหมาย

๕.๒.๓ กิจกรรมทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพถังขยะเปียก/การจัดการขยะเปียกลดโลกร้อน

โดยการขับเคลื่อนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชลช และประชาชน คัดแยกขยะครัวเรือ่น ส่งเสริมให้มีการจัดทำถังขยะเปียก จัดการขยะเปียกโดยวิธีอื่นตามบริบท ของแต่ละครัวเรือ่น และให้คัดแยกขยะประเภทพลาสติกแล้วรวบรวมส่งให้อำเภอ เพื่อนำไปจำหน่ายและกำจัด อย่างถูกวิธี ซึ่งเป็นการลดปริมาณขยะพลาสติกได้ประมาณ ๕๐๐ กิโลกรัม และสามารถลดขยะเปียกได้ร้อยละ ๑๐๐ ตามเป้าหมาย โดยเป็นการลดปริมาณขยะจากต้นทาง และลดปัญหาโลกร้อน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๒.๔ กิจกรรมฝายคือชีวิต : สร้างฝาย ๙๐ พรรษา ๙๐ ฝาย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

โดยอำเภอวังเจ้าบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคคิเรือ่ยข่าย ดำเนินการสร้างฝายชะลอน้ำ ตาม กิจกรรมสร้างฝาย (น้ำ) ๙๐ พรรษา ๙๐ ฝาย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ทั้งสิ้น ๑๕๕ ฝาย โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโลกร้อน หรือลดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศอีกทางหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันฝายยังคงอยู่ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง สร้างความชุ่มชื้นให้ผืนป่าและระบบนิเวศน์

๕.๒.๕ กิจกรรมวังเจ้า Ozone ไทย Ozone โลก : กิจกรรมปลูกไม้ ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง (ป่าไม้) โดยปลูกต้นไม้ ๗๐ ไร่ ต้น เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๐ พรรษา

โดยทุกหมู่บ้านทั้ง ๒๘ หมู่ บูรณาการร่วมกับส่วนราชการ และ ๗ ภาคคิเรือ่ยข่าย ดำเนินการปลูกไม้ ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง และสามารถปลูกต้นไม้ ได้จำนวน ๒๓,๐๐๒ ต้น สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว มีไม้ไว้ใช้ในอนาคคและลดปัญหาโลกร้อน

๕.๒.๖ กิจกรรม ๙๐ พรรษา ๙๐ หัวคันทนาทองคำ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมชนมพรรษา ๙๐ พรรษา

โดยทุกหมู่บ้านได้จัดทำหัวคันทนาทองคำ ทั้งสิ้น ๒๘ หมู่บ้าน ๆ ละ ๔ หัวคันทนา รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๑๒ หัวคันทนา สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้คิดเป็นร้อยละ ๑๒๔ ซึ่งขณะนี้ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว เป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือ่น และทำให้ประชาชนมีความมั่นคงทางอาหาร

๕.๒.๗ กิจกรรมบ้าน วัด ราชการ ปลูกผัก ๙๐ วันเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดยทุกครัวเรือ่น ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัด และสถานศึกษาทุกแห่ง ได้ดำเนินการปลูกผัก ๙๐ วัน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครบถ้วนคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๕.๒.๘ กิจกรรม ๑ หมู่บ้าน ๑ พื้นที่ พอเพียงตามรอยพ่อด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยหมู่บ้านจัดหาพื้นที่สาธารณะภายในหมู่บ้าน ดำเนินกิจกรรม ๑ หมู่บ้าน ๑ พื้นที่เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อฯ ซึ่งอำเภอวังเจ้ามีหมู่บ้านทั้งสิ้น ๒๘ หมู่บ้าน ดำเนินการแล้วทั้งหมด ๒๘ หมู่บ้าน คิดเป็น

ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งขณะนี้ผลผลิตจากทั้งหมด ๒๘ แปลง เริ่มสามารถเก็บเกี่ยวนำมาประกอบอาหารให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้แล้วอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถลดรายจ่ายต่อครัวเรือนได้เป็นอย่างดี

๕.๒.๙ กิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร สร้างความมั่นคงทางอาหารและป้องกันพื้นที่น้ำแล้ง – น้ำท่วมซ้ำซาก (บริเวณหมู่ ๔ บ้านโตนงเตง ต.ประดาง / ถนนพหลโยธิน หน้าปั้ม ปตท.ต.ประดาง)

โดยที่ทำการปกครองอำเภอวังเจ้า บูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้อง และผู้นำท้องที่ได้ดำเนินการวางแผนบริหารจัดการน้ำ ทุกแหล่งน้ำและได้มีการนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ จึงสามารถจึงสามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรได้ครอบคลุมตามเป้าหมาย ร้อยละ ๙๐

ที่ทำการปกครองอำเภอวังเจ้า บูรณาการร่วมกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลประดาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตากเขต ๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก ปิมน้ำมัน ปตท.ตำบลประดาง และหมวดการทางหนองบัวใต้ ดำเนินการขุดลอกคลองวังหว่า หมู่ ๔ ตำบลประดาง และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดตาก ขุดแก้มลิงอีกจำนวน ๑๒ บ่อ และหมวดการทางหนองบัวใต้ยังได้ขุดลอกคลองระบายน้ำตามแนวถนนพหลโยธิน บ้านโตนงเตง หมู่ ๔ ตำบลประดาง ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ปีนี้พื้นที่น้ำไม่ท่วมบ้านเรือนราษฎรในพื้นที่ หมู่ ๔ บ้านโตนงเตง และไม่ท่วมถนนพหลโยธินบริเวณปัมน้ำมัน ปตท.ตำบลประดาง ถึงแม้จะได้รับอิทธิพลจากพายุโนรู ซึ่งที่ผ่านมา ๑๐ กว่าปี บริเวณดังกล่าวจะเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากตลอด ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่าการบริหารจัดการน้ำโดยน้อมนำศาสตร์พระราชาปรับใช้ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน

๕.๒.๑๐ กิจกรรมก้าวไปด้วยกันกับศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า (ด้านปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง)

โดยศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้นำท้องที่ ลงพื้นที่แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชน ซึ่งสามารถแก้ไขได้ จำนวน ๓๕๓ ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น ๑,๖๙๓ ราย

๕.๓ ส่วนที่ ๓ ปลายทาง ประกอบด้วยกิจกรรม

๕.๓.๑ กิจกรรมขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้าในระบบ TPMAP และผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนในระบบ Thai QM อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

โดยที่ทำการปกครองอำเภอวังเจ้าร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย ทั้งในและนอกพื้นที่ และทุกภาคส่วนบูรณาการสร้างการรับรู้ สร้างคนมีใจ สร้างความสมัครสมานสามัคคี จนร่วมกันขจัดปัญหาความยากจน ในระบบ TPMAP ปัญหาความเดือดร้อนในระบบ Thai QM ได้ตามเป้าหมายทุกๆด้าน รวมทั้งเมื่อมีปัญหาใหม่ก็สามารถแก้ไขได้ทันที โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง อำเภอวังเจ้า รุ่นที่ ๑ จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการน้อมนำศาสตร์พระราชา เกษตรทฤษฎีใหม่ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้นำหมู่บ้าน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล และส่วนราชการในพื้นที่อำเภอวังเจ้า จำนวน ๑๘๐ คน พร้อมทั้งได้มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรขยายผลนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง อำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒๘๐ คน เพื่อส่งต่อความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำความรู้และทักษะที่ได้ไปถ่ายทอดเพื่อขยายผลลงไปสู่พี่น้องประชาชนในระดับหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการหมู่บ้านได้ประชุมส่งต่อกระบวนการรับรู้ให้ประชาชนอำเภอวังเจ้า

ประมาณ ๒,๐๐๐ คน ทั้ง ๒๘ หมู่บ้าน ซึ่งประชาชนได้นำความรู้ความเข้าใจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรับใช้ ในการดำเนินชีวิต ตัวอย่างเช่น การลดต้นทุนการผลิตด้วยการทำปุ๋ยหมักใช้เอง การจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้ ทราบรายจ่ายที่ไม่จำเป็น การอบรมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ และการปลูกผักสวนครัว เพื่อลดรายจ่ายครัวเรือน และ อบรมบริหารจัดการหนี้สินครัวเรือน

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถขจัดความยากจน ในระบบTPMAP และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในระบบ Thai QM ได้สำเร็จ ตามเป้าหมายในระดับที่อยู่รอด พอเพียง

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการถอดบทเรียน

๑. ความสำเร็จ (อะไรคือความสำเร็จจากการที่ได้ดำเนินการโครงการ หรือจะบอกได้อย่างไรว่าการ ดำเนินการที่ผ่านมาประสบความสำเร็จ)

๑.๑ ผลผลิต

๑. กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ขจัดความยากจน "ซ่อม-สร้างบ้านเกิดให้องค์ราชันและเฉลิม พระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง"

๒. กิจกรรมการช่วยเหลือสงเคราะห์ และเยียวยาครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ในระบบ TP MAP และระบบ ThaiQM

๓. กิจกรรมการส่งเสริมการดำเนินงานทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพถังขยะเปียก/การจัดการขยะ เปียกลดโลกร้อน

๔. กิจกรรมการสร้างฝายคือชีวิต : สร้างฝาย ๕๐ พรรษา ๕๐ ฝาย เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้า สิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๕. กิจกรรมวังเจ้า Ozone ไทย Ozone โลก

๖. กิจกรรม ๕๐ พรรษา ๕๐ หัวคันทาทองคำ เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมชนมพรรษา ๕๐ พรรษา

๗. กิจกรรมบ้าน วัด ราชการ ปลูกผัก ๕๐ วันเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวพระราชดำริ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

๘. กิจกรรม ๑ หมู่บ้าน ๑ พื้นที่ พอเพียงตามรอยพ่อด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๙. กิจกรรม การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรสร้างความมั่นคงทางอาหารและป้องกันพื้นที่น้ำ แล้ง – น้ำท่วมซ้ำซาก

๑๐. กิจกรรมก้าวไปด้วยกันกับศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า

๑.๒ ผลลัพธ์

๑. ครัวเรือนเป้าหมายได้รับการซ่อมแซมบ้านเพื่อขจัดความยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตคนวังเจ้า จำนวน ๗๐ หลัง โดยแยกเป็นก่อสร้างบ้านใหม่ จำนวน ๑๐ หลัง และซ่อมแซมบ้านจำนวน ๖๐ หลัง ซึ่งอยู่ใน ระบบTPMAP ๙ หลัง ในระบบThaiQM จำนวน ๔๕ หลัง และโครงการวังเจ้าไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (พบปัญหา แก้ทันที) จำนวน ๑๖ หลัง

๒. ทุกหมู่บ้านทั้ง ๒๘ หมู่ บูรณาการร่วมกับส่วนราชการ และ ๗ ภาคีเครือข่าย ดำเนินการปลูกไม้ ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง และสามารถปลูกต้นไม้ ได้จำนวน ๒๓,๐๐๒ ต้น สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว มีไม้ไว้ใช้ในอนาคต และลดปัญหาโลกร้อน

๓. ขับเคลื่อนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และประชาชน คัดแยกขยะครัวเรือน ส่งเสริมให้มีการจัดทำถังขยะเปียก จัดการขยะเปียกโดยวิธีอื่นตามบริบทของแต่ละครัวเรือน และให้คัดแยกขยะประเภทถุงพลาสติกแล้วรวบรวมมาส่งให้อำเภอ เพื่อนำไปจำหน่ายและกำจัดอย่างถูกวิธี ซึ่งเป็นการลดปริมาณขยะพลาสติกได้ประมาณ ๕๐๐ กิโลกรัม และสามารถลดขยะเปียกได้ร้อยละ ๑๐๐ ตามเป้าหมาย โดยเป็นการลดปริมาณขยะจากต้นทาง และลดปัญหาโลกร้อน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. สร้างความชุ่มชื้นให้ผืนป่าและระบบนิเวศน์จากฝายชะลอน้ำ ตามกิจกรรมสร้างฝาย (น้ำ) ๙๐ พรรษา ๙๐ ฝาย เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ได้ทั้งสิ้น ๑๕๕ ฝาย โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโลกร้อน หรือลดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศอีกทางหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันฝายยังคงอยู่ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง

๕. กิจกรรม ๑ หมู่บ้าน ๑ พื้นที่เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อฯ จากพื้นที่สาธารณะภายในหมู่บ้านครบ ๒๘ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งขณะนี้ผลผลิตจากทั้งหมด ๒๘ แปลง เริ่มสามารถเก็บเกี่ยวนำมาประกอบอาหารให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้แล้วอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถลดรายจ่ายต่อครัวเรือนได้เป็นอย่างดี

๖. ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหามาจากศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้นำท้องที่ ลงพื้นที่แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชน ซึ่งสามารถแก้ไขได้ จำนวน ๓๕๓ ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น ๑,๖๙๓ ราย

๑.๓ ผลกระทบ

๑. ครัวเรือนยากจน ในระบบ TPMAP และครัวเรือนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนในระบบ ThaiQM ได้รับการแก้ไขปัญหาคครอบคลุมทุกด้าน มีที่อยู่อาศัยมั่นคง มีความมั่นคงทางอาหาร

๒. สิ่งแวดล้อมยั่งยืนด้วยพื้นที่สีเขียว ช่วยลดปัญหาโลกร้อน จำนวน ๗๐ ร้อยต้น(๗,๐๐๐ ต้น) และมีกิจกรรมสร้างฝาย เพื่อช่วยฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อลดปัญหาโลกร้อน และรักษาป่าต้นน้ำในชุมชน

๓. ปัญหาความขัดแย้งจากความไม่มั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนปัญหาอื่นๆ ของประชาชน ได้รับการดูแลแก้ไขปัญหาคด้วยกลไกการบูรณาการความร่วมมือศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า

๑.๔ ผลพลอยได้

๑. ประชาชนคนอำเภอวังเจ้ามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข มีสุขภาพที่ดี มีความมั่นคงทางอาหาร กินดีอยู่ดี ซึ่งครอบคลุมถึงการมีรายได้ที่มั่นคง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการศึกษาดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่น มีสุขภาพแข็งแรง มีเสรีภาพ และมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต

๒. ทูกริ้วเรือนในชุมชนอำเภอวังเจ้ามีความมั่นคงปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน อบอุ่นในครอบครัว มีกิจกรรมสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชนเกิดขึ้น จากกระบวนการสร้างเสริมความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ และยึดหลักการบูรณาการภาคีส่วนราชการ และการร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชน

๓. มีทีมนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงอำเภอวังเจ้าขยายผลเต็มพื้นที่ ที่มีความพร้อมได้ผ่านการอบรม และได้ร่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่ และศาสตร์พระราชา มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนอำเภอวังเจ้า

๔. ผู้นำโดยนายอำเภอวังเจ้า มีศักยภาพสามารถ บูรณาการความร่วมมือ ร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย ทั้งในและนอกพื้นที่ ภาคส่วนต่างๆ ในการขับเคลื่อนปลุกพลังสร้างความรักความสามัคคี หล่อหลอมความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เป็นหนึ่งเดียว บูรณาการแผนงานจากทุกภาครส่วนราชการการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ รัฐวิสาหกิจให้มาเป็น One plane อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. กระบวนการหรือวิธีขับเคลื่อนงาน (ดำเนินการอย่างไรบ้างหรือใช้วิธีดำเนินการอย่างไรจึงนำไปสู่ความสำเร็จ)

๑. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรขยายผลนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง อำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒๘๐ คน เพื่อส่งต่อความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคณะกรรมการหมู่บ้านได้ดำเนินการขยายผลสื่อสารสร้างการรับรู้สร้างคนมีใจกับประชาชน ครอบคลุมทั้ง ๒๘ หมู่บ้าน ประมาณ กว่า ๒,๐๐๐ คน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อนำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติ มุ่งสู่การสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒที่ยั่งยืน(SDGs)

๒. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการ "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" แบบบูรณาการนำการเปลี่ยนแปลง เพื่อขจัดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้า (TPMAP/ThaiQM) อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก โดยการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างแม่นยำ และเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เริ่มจากสามารถ “อยู่รอด” (Survival) ได้อย่างเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตไปสู่ความ “พอเพียง” (Sufficiency) และนำไปสู่ความยั่งยืน (Sustainability) ในที่สุด Change For Good โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อขับเคลื่อนนโยบายขจัดปัญหาความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัย “เป็นวาระแห่งอำเภอวังเจ้า” เพื่อให้ประชาชนทุกริ้วเรือนพ้นเกณฑ์ความยากจน เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS : SDGs) บูรณาการทุกภาคส่วน พร้อมด้วย ๗ ภาคีเครือข่าย พร้อมเครือข่ายคนมีใจ ทุ่มเทกำลังกาย กำลังสติปัญญา และทรัพยากร ในการร่วมกันขจัดปัญหาความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างเต็มที่ เพื่อให้ประชาชนอำเภอวังเจ้า อยู่ร่วมกันอย่างผาสุก โดยการน้อมนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนฯ เพื่อให้ประชาชนอยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน

๓. จัดพิธีกล่าวคำปฏิญาณตน เพื่อแสดงเจตนาารมณ์ร่วมกันที่จะรักษาแผ่นดินบ้านเกิดด้วยการทำเกษตรอินทรีย์ และยึดมั่นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มีความสมัครสมาน สามัคคี ร่วมมือร่วมใจ ประกอบกิจกรรมสาธารณะ เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันใน ๔ สถาบันหลักของชาติ คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน ทั้งนี้ เพื่อเป็นพลังสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยทีมปฏิบัติการตำบล และทีมพี่เลี้ยง ซึ่งประกอบด้วย ปลัดอำเภอ พัฒนาการอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนจิตอาสา โดยยึดหลัก ๔ ท คือ ทศนคติ ทักษะ ทร์พยากร ทางออก อย่างใกล้ชิด โดยการบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย ที่จะได้มุ่งมั่นทำงาน ด้วยจิตใจรุกรบ ด้วยความเพียรพยายาม หลอมรวมเป็น "น้ำหนึ่งใจเดียวกัน"

๔. ขับเคลื่อนกิจกรรมสนองตอบการแก้ไขปัญหา บำบัดทุกข์ บำรุงสุข โดยมุ่งเป้าการขจัดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัย ตามโครงการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพุ่งเป้าในระบบ TPMAP และผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนในระบบ Thai QM อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ๓ ขั้นตอน ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๕. กำกับติดตามผล สื่อสารสร้างการรับรู้ช่องทาง ด้วยหลักการ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ เกิดความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น คลิปเสียงประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายเสียง การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง Facebook : ที่ว่าการอำเภอวังเจ้า บทความสร้างแรงบันดาลใจ คลิปขยายผลโครงการฯ การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางไลน์กลุ่มผู้นำชุมชนของส่วนราชการ และภาคีเครือข่ายต่างๆ

๓. ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ (มีปัจจัยสำคัญอะไรบ้าง ที่ทำให้การดำเนินการครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ)

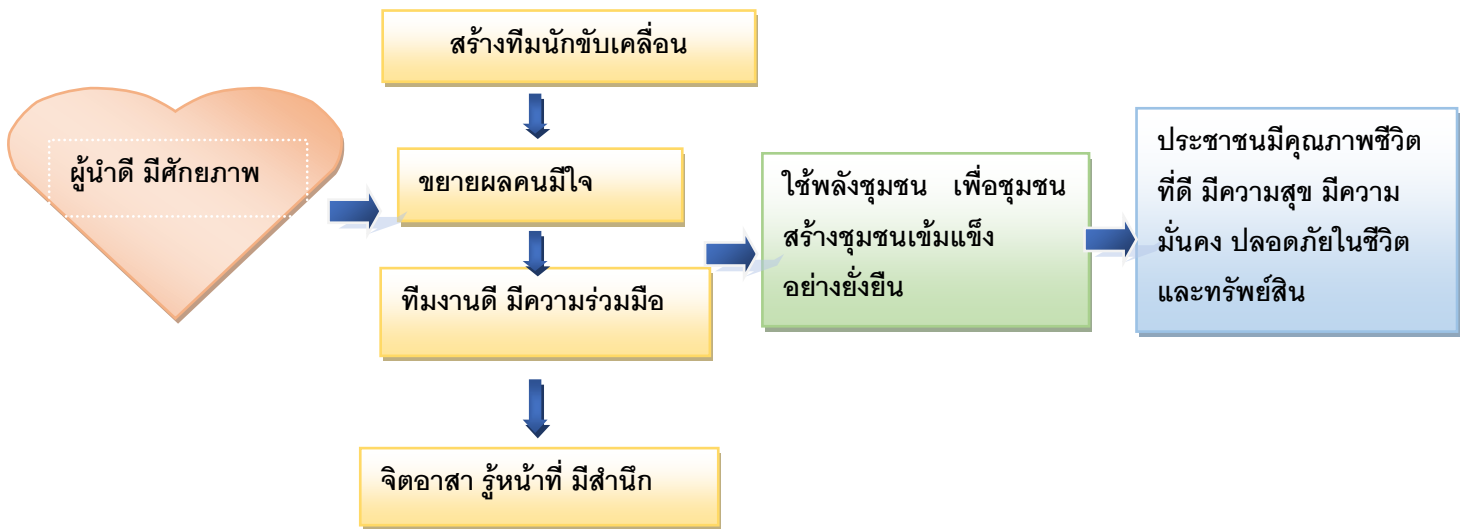
๓.๑ **ผู้นำดี** กล้าคิด กล้าตัดสินใจ เสียสละ เป็นผู้บริหาร เป็นแบบอย่าง ลงมือร่วมปฏิบัติ กำกับดูแล ร่วมติดตามผล สร้างขวัญกำลังใจทีมงาน ประสานการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน โดย นายอำเภอ เป็นผู้นำ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กำหนดทิศทางเป้าหมายการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒ **ทีมงานดี** มีความร่วมมือกัน มีความเข้มแข็ง ด้วยการขยายผลสื่อสารสร้างการรับรู้ สร้างคนมีใจ เป็นเครือข่ายขับเคลื่อนงานครอบคลุม

๓.๓. ปฏิบัติการทางจิตวิทยา สร้างแรงบันดาลใจ สร้างจิตสำนึก ให้ทีมงานมีจิตอาสา ด้วยบทความประชาสัมพันธ์สื่อสารสร้างการรับรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่เป้าหมายทิศทางเดียวกัน

๓.๔ กลยุทธ์ใช้ พลังชุมชน เพื่อชุมชน สู่ชุมชน เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๔. องค์ความรู้ที่เป็นบทเรียน (สังเคราะห์มาจากการหาความสัมพันธ์ของระบบ ที่สกัดออกมาเป็นองค์ความรู้)

-ขยายคนมีใจเป็นกลไกการขับเคลื่อน

ผู้นำในชุมชนมีความพร้อมและมีความเข้าใจในการริเริ่มนำมาปฏิบัติในพื้นที่ โดยมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และมีความเต็มใจในการทำงานร่วมกัน ร่วมกันเป็นทีมงานหรือภาคีเครือข่าย ร่วมกันขับเคลื่อนในพื้นที่ และส่งต่อขยายผลสู่คนมีใจในพื้นที่เกิดเป็นการขับเคลื่อนในวงกว้าง

ปัจจัยนำเข้า = ผู้นำชุมชน

คุณสมบัติปัจจัยนำเข้า = เข้าใจ / มีความพร้อม / เป็นแบบอย่างของคนในชุมชน / เต็มใจทำงาน

กระบวนการ = กลยุทธ์สร้างคนมีใจ / ขยายคนมีใจในพื้นที่ / มีการร่วมกันทำงาน / มีจิตสาธารณะ / รู้หน้าที่

๕. ข้อเสนอแนะในการนำความรู้ไปใช้ (หากจะทำให้สำเร็จควรคำนึงถึงปัจจัยใด/เงื่อนไขใด ควรทำอย่างไร ให้ความสำคัญกับปัจจัยใดหรือการกระทำใด) (ให้เอาองค์ความรู้ในข้อ๔ มาทำเป็นข้อเสนอแนะ)

- สิ่งที่ดีนำไปสู่ความสำเร็จ - ทำต่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

คน→ทีม→ชุมชน→ยั่งยืน

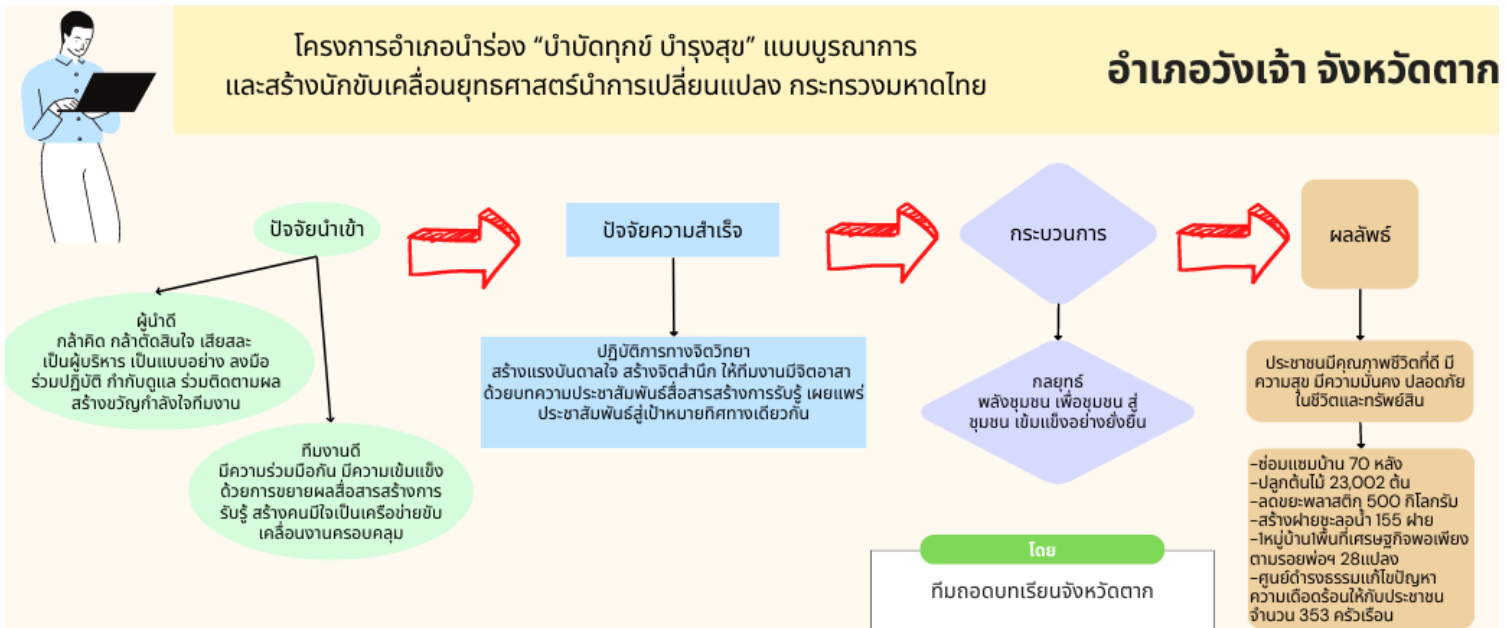
ปัจจัยที่ทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ เริ่มต้นจากผู้นำที่มีความพร้อมและมีความเข้าใจในการริเริ่มนำมาปฏิบัติในพื้นที่ ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชน และมีความเต็มใจในการทำงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ และส่งต่อขยายผลสู่คนมีใจในพื้นที่เกิดเป็นการขับเคลื่อนในวงกว้าง ขยายสู่คนมีใจในพื้นที่

- สิ่งที่เป็นอุปสรรค - หาข้อเสนอแนะที่จะเจาะจง ทำให้ปรับปรุง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ปัญหาการบริหารงบประมาณ เนื่องจากยังขาดงบประมาณที่เพียงพอต่อการพัฒนาตามโครงการ ขาดอิสระในการตัดสินใจที่จะดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ดังนั้นจึงต้องมีการร่วมกันบูรณาการขององค์กรต่างๆในพื้นที่อำเภอวังเจ้า ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงวัดและโรงเรียน จัดเป็นการดำเนินโครงการโดยไม่ใช้งบประมาณ

๖. สรุปบทเรียนที่ได้เป็นตัวแปรของระบบทำเป็นแผนภาพ (Diagram)

กิจกรรม

- พัฒนาคุณภาพชีวิต ชัดความยากจน “ซ่อม-สร้างบ้านเกิดไถ่ทองคำราชันและเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง”
- ช่วยเหลือสองแควฯ และช่วยเหลือภาครัฐเรือนยากจนที่ตกหล่นในระบบ TPMP และระบบ ThaiQM
- ทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพถังขยะเปียก/การจัดการขยะเปียกลดโลกร้อน
- ฝายคือชีวิต : สร้างฝาย ๕๐ พรรษา ๕๐ ฝาย เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- วังเจ้า Ozone ไทย Ozone โลก
- ๕๐ พรรษา ๕๐ หัวใจมากองคำ เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมชนมพรรษา ๕๐ พรรษา
- บ้าน วัด ราชการ ปลูกผัก ๕๐ วันเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
- ๑ หมู่บ้าน ๑ พื้นที่ พอเพียงตามรอยพ่อด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรสร้างความมั่นคงทางอาหารและป้องกันพื้นที่น้ำแล้ง – น้ำท่วมซ้ำซาก
- ก้าวไปด้วยกันกับศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า

ผลผลิต

- ซ่อมแซมบ้านเพื่อจัดความยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตคนวังเจ้า จำนวน ๗๐ หลัง
- หมู่บ้าน 28 หมู่ ปลูกต้นไม้ ได้จำนวน 23,002 ต้น
- มีการจัดทำถังขยะเปียก ลดปริมาณขยะพลาสติกได้ประมาณ 500 กิโลกรัม
- สร้างฝายชะลอน้ำ ได้ 155 ฝาย โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ
- ดำเนินกิจกรรม 1 หมู่บ้าน 1 พื้นที่เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อฯ ซึ่งอำเภอวังเจ้ามีอำเภอลำปางมีหมู่บ้านทั้งสิ้น 28 หมู่บ้าน มีผลผลิตจากทั้งหมด 28 แปลง
- ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า ลงพื้นที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน สามารถแก้ไขได้ จำนวน 353 ครั้งเรือน ประชากรทั้งสิ้น 1,693 ราย

ผลกระทบ

- ประชาชนในพื้นที่ขาดความมั่นคงทางด้านที่อยู่อาศัย ในระบบ TPMP และปัญหาความเดือดร้อนในระบบ ThaiQM ได้รับการแก้ไขปัญหา ให้มีความเข้มแข็ง
- สิ่งแวดล้อมยั่งยืนด้วยพื้นที่สีเขียว ช่วยลดปัญหาโลกร้อน จำนวน ๗๐ ไร่ (๗,๐๐๐ ต้น) และมีกิจกรรมสร้างฝาย เพื่อช่วยฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อลดปัญหาโลกร้อน และรักษาต้นน้ำในชุมชน
- ปัญหาความขัดแย้งจากความไม่มั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนปัญหาอื่นๆ ของประชาชนการ ได้รับการดูแลแก้ไขปัญหาด้วยกลไกการบูรณาการความร่วมมือศูนย์ดำรงธรรมอำเภอวังเจ้า

ผลพลอยได้

- คุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความสุข มีสุขภาพที่ดี
- มีความปลอดภัย
- ทีมนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงอำเภอวังเจ้า จำนวน 10 คน ที่มีความพร้อมและได้บ่มเพาะหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่ และศาสตร์พระราชา มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและจัดความยากจน
- การบูรณาการแผนงานจากทุกการส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ รัฐวิสาหกิจให้เป็น One plane

ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

๑. ภาพกิจกรรมที่ดำเนินการ

อบรมโครงการสร้างผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงระดับอำเภอ กรมการปกครอง
หลักสูตร “ผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงระดับอำเภอ”

ผู้นำท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานตระเวนรักษาแผ่นดินบ้านเกิด มีการทำเกษตรอินทรีย์และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อบรมขยายผลผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง

พัฒนาคุณภาพชีวิต ขจัดความยากจน "ซ่อม-สร้างบ้านเกิดให้องค์กรราชันและเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง" (ด้านที่อยู่อาศัย)

ช่วยเหลือสงเคราะห์ และเยียวยาครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ในระบบ TPMAP และระบบ ThaiQM

ทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพถังขยะเปียก/การจัดการขยะเปียกลดโลกร้อน

กิจกรรมปลูกไม้ ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง

๙๐ พรรษา ๙๐ หัวคันทาทองคำ เฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมชนนีพันปี
หลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมชนมพรรษา ๙๐ พรรษา

๑ หมู่บ้าน ๑ พื้นที่ พอเพียงตามรอยพ่อด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ภาพการจัดเวทีถอดบทเรียน

๓. รายชื่อผู้เข้าร่วมเวที

๑) นายเอกสิริฐัฐ วิไลศิลป์	นายอำเภอวังเจ้า
๒) พระปลัดดอกดิน นริสโร	เจ้าคณะตำบลเชียงทอง เจ้าอาวาสวัดลาดยาวใหม่
๓) นายสุริยัน ทิพย์สุวรรณ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโบสถ์
๔) หมอวศิสฐุขสันต์ จังพัฒนานนท์	ผู้บังคับหมู่ กองร้อย อส.อ.วังเจ้า ที่ ๑๐
๕) นางกิติญา วงศ์วาร	ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอวังเจ้า
๖) นางจันทรา อุดมโภชน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก เขต ๑ วังเจ้า
๗) นายสุกิจ อยู่นิยม	พัฒนาการอำเภอวังเจ้า
๘) นายภาณุวัฒน์ บรรลือ	รองประธาน YEC TAK

๔. รายชื่อทีมถอดบทเรียนจังหวัด

- ๑) นายสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์
ตำแหน่ง พัฒนาการจังหวัดตาก
- ๒) นางสาวอัจฉรา เชียงทอง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
- ๓) นางมัลลิกา จีนหลักร้อย
ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอเมืองตาก
- ๔) นางสาวอลิษา เรืองเดช
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
- ๕) นายโชติพงษ์ จุลสุวรรณ
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
- ๖) นางนริสรา เขียวทิพย์
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
- ๗) นายเอกลักษณ์ กิตติรัชกุล
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
- ๘) นางสาวธัญทิพย์ แสงธนา
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
- ๙) นางสาวน้ำทิพย์ เครือยา
ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
- ๑๐) นายมงคล หมื่นฟิล์มทอง
ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
- ๑๑) นางสาวชามาศ มากสุวรรณ
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้ประสานงาน (กรณีต้องการข้อมูลเพิ่มเติม)

๑. ชื่อ – สกุล	นายสุกิจ อยู่นิยม
ตำแหน่ง	พัฒนาการอำเภอวังเจ้า
โทรศัพท์	๐๘๙-๖๓๔๙๘๐๐
๒. ชื่อ – สกุล	นายโชติพงศ์ จุลสุวรรณ
ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
โทรศัพท์	๐๘๒-๗๙๗๒๐๑๓

หมายเหตุ : สามารถเพิ่มเติมประเด็นได้ตามความเหมาะสม